

การแก้ไขปัญหาสถานะบุคคล และสัญชาติ

วิสัยทัศน์สำนักบริหารการทะเบียน

สถาบันพัฒนามาตรฐานการทะเบียนของประเทศ
เพื่อพิสูจน์ยืนยัน ให้บริการ รับรอง และคุ้มครองสิทธิของประชาชน

ประโยชน์การจัดทำทะเบียนราษฎร

เป็นการ
ควบคุม และ
ป้องกันการ
ไร้รัฐ

ทำให้มั่นใจในการ
เข้าถึงสิทธิและ
สวัสดิการต่าง ๆ
ตามที่กฎหมาย
กำหนด อย่าง
ทั่วถึง

ในด้านความ
มั่นคงควบคุม
ตรวจสอบ
การเดินทาง
ระหว่าง
ประเทศ และ
ชายแดน

รักษาความ
ปลอดภัย
การทำ
ธุรกรรมต่าง ๆ
ทั้งภาครัฐและ
เอกชน

เป็นความจำเป็น
ต่อการดำเนินการ
ของรัฐบาลทั้งทาง
เศรษฐกิจและ
สังคม เช่น
การศึกษา ภาษี
การเลือกตั้ง บัตร
สวัสดิการของรัฐ

การทะเบียนราษฎร & การแก้การไร้รัฐไร้สัญชาติ

การจดทะเบียน
อย่างมีประสิทธิภาพ
และยั่งยืน การมี
บัตรประจำตัว
ดิจิทัล การ
ให้บริการอย่างทั่วถึง
และเข้าถึง พร้อมทั้ง
มีการเชื่อมโยง

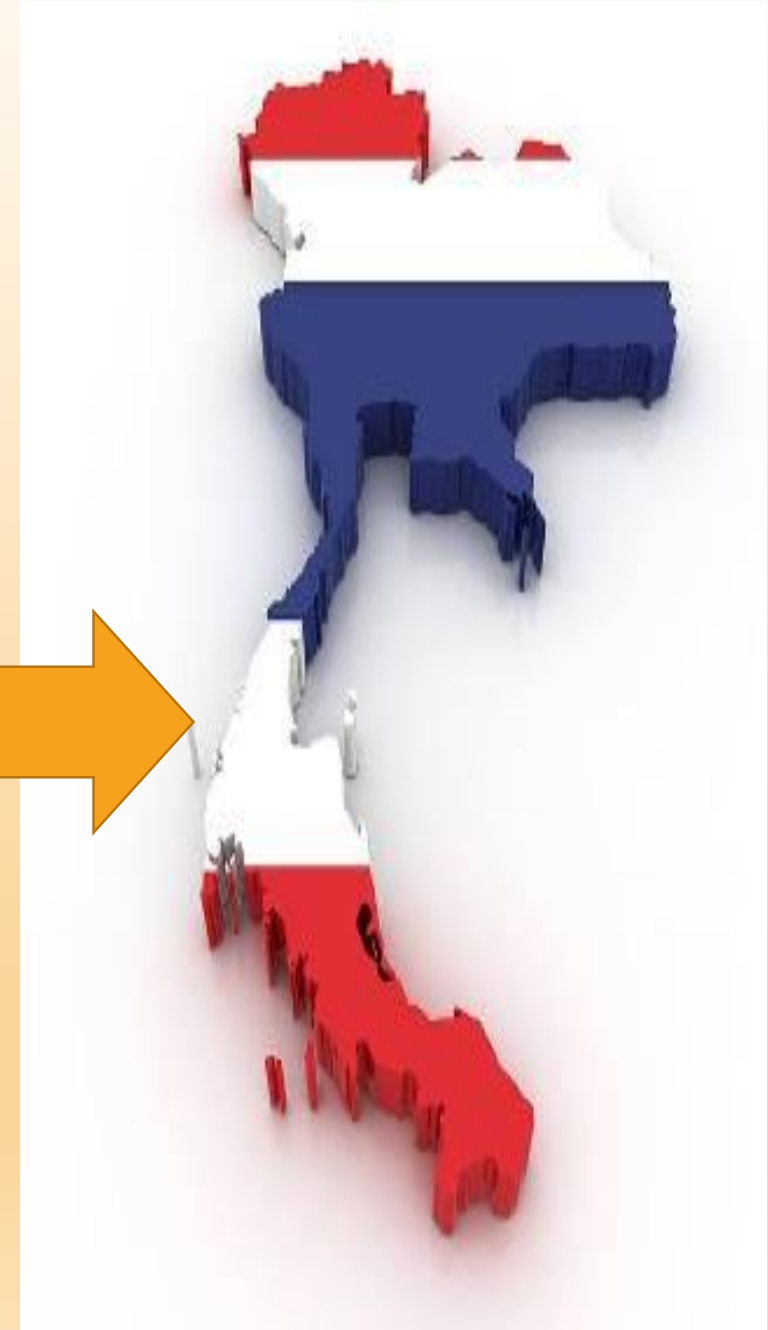
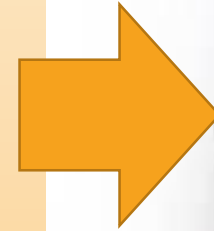
ความสมบูรณ์และ
ถูกต้องของ
ฐานข้อมูล มีส่วนที่
สำคัญอย่างยิ่ง

การนำระบบการ
จดทะเบียนมาใช้
ประโยชน์ในเชิง
กำหนดนโยบาย
และการนำนโยบาย
ไปปฏิบัติ

การบูรณาการไป
พร้อม ๆ กันในเรื่อง
ของการปรับปรุง
กฎหมาย การนำ
นโยบายไปปฏิบัติ
และรณรงค์ในการ
สร้างความ
ตระหนักรู้

Get
every one
in the picture

IBELONG

#Ibelog Campaign to End Statelessness

2014-2024

(พ.ศ.2557-2567)

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระราชดำรัส เมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2544 ณ วัดไกลกังวล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ความสำคัญ
ตอนหนึ่งว่า

“... ประชาชนที่อยู่ในประเทศเขามีมานานแล้ว แต่ก็ไม่เป็นคนไทย คือ เขาไม่ถือว่าเป็นคนไทยแท้จริง เขาอยู่และเกิดในเมืองไทย แต่ก็ไม่ได้รับประโยชน์ของความเป็นไทย คือ เขาไม่ถือว่าเป็นคนไทยแท้จริง เขาอยู่ และเกิดในเมืองไทย แต่ก็ไม่ได้รับประโยชน์ของความเป็นไทย สิ่งนี้เป็นสิ่ง ที่ต้องปฏิบัติเหมือนกัน เพราะว่า ถ้าหากว่ามีคนอยู่ในเมืองไทยและก็มีค่าน้อยใจมาก ไม่มีใครเอาใจใส่ ก็จะทำให้ความมั่นคงของประเทศด้อยไป ...

กฎหมายรัฐธรรมนูญ ๒๕๖๐

มาตรา ๒๗ บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย มีสิทธิและเสรีภาพและได้รับความคุ้มครอง
ตามกฎหมายเท่าเทียมกัน

ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน

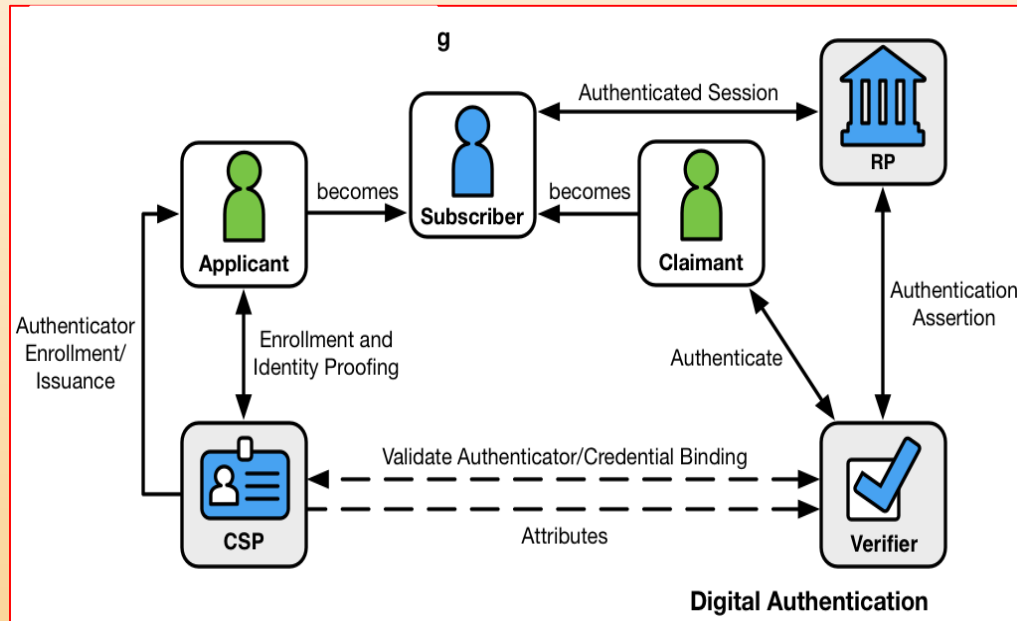
การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล ไม่ว่าด้วยเหตุความแตกต่างในเรื่อง
ถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของ
บุคคล ..... จะกระทำมิได้

การพัฒนาระบบอัตลักษณ์ ในปี พ.ศ.2566 (ค.ศ. 2023)

การลงทะเบียนและพิสูจน์ตัวตน

การยืนยันตัวตน

นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ

การแก้ไขปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองที่ตกค้างและ
ยังไม่สามารถส่งกลับประเทศต้นทางโดย
เร่งรัด การกำหนดสถานะบุคคลที่ชัดเจน
การกำหนดสิทธิขั้นพื้นฐาน

กำหนดสถานะ และ
สิทธิขั้นพื้นฐาน

การเข้ามาอยู่ในประเทศของบุคคลซึ่งไม่มีสัญชาติไทย(ต่างด้าว)

พ.ร.บ.คนเข้าเมือง

- ม.11 ต้องเดินทางเข้าออกตามช่องทาง (ด่าน ตม.)
- ม.17 รัฐมนตรีโดยอนุมัติของ ครม. จะอนุญาตให้คนต่างด้าวผู้ใดเข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรภายใต้เงื่อนไขใดๆ หรือจะยกเว้นไม่จำเป็นต้องปฏิบัติตาม พ.ร.บ.นี้ ในกรณีใดๆก็ได้

พ.ร.บ.ทะเบียนราษฎร

- ม.38 ให้นายทะเบียนจัดทำทะเบียนบ้านสำหรับคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยที่ได้รับอนุญาตให้อาศัยอยู่ในราชอาณาจักร ....วรรคสอง ให้ผู้อำนวยการทะเบียนกลางจัดให้มีทะเบียนประวัติสำหรับคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยอื่นนอกจากที่บัญญัติไว้ตามวรรคหนึ่งตามที่ รัฐมนตรีกำหนด

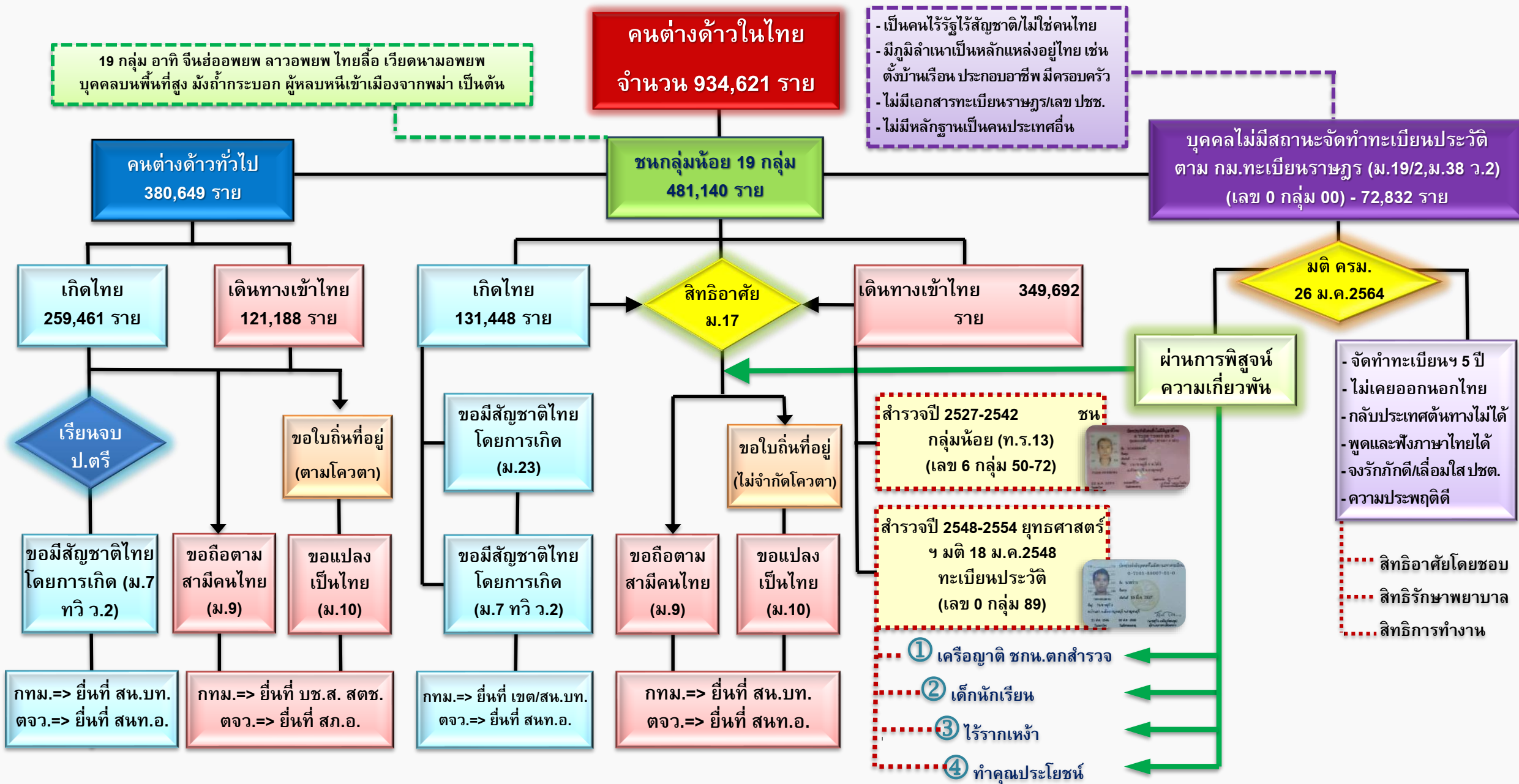
พ.ร.บ.สัญชาติ

- ม.7 บุคคลดังต่อไปนี้ย่อมได้สัญชาติไทยโดยการเกิด
  - (1) ผู้เกิดโดยบิดามารดาเป็นผู้มีสัญชาติไทย
  - (2) ผู้เกิดในราชอาณาจักรไทย ยกเว้นบุคคลตามมาตรา 7 ทวิ วรรคหนึ่ง
- ม.7ทวิ วรรคสอง ในกรณีที่เห็นสมควร รัฐมนตรีจะพิจารณาและสั่งเฉพาะรายหรือเป็นการทั่วไปให้บุคคลตามมาตรา 7 ทวิ วรรคหนึ่งได้สัญชาติไทยก็ได้ ตามหลักเกณฑ์ที่ ครม.กำหนด

การพัฒนาสถานะของคนต่างด้าวในประเทศไทย

การกำหนดสถานะคนต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมาย

การกำหนดสถานะคนต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมายตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 26 มกราคม 2564

1. อพยพเข้ามาและอยู่มานาน

ไม่เกิดไทย

<http://www.asiaaerwork.org/>

ชนกลุ่มน้อย/กลุ่มชาติพันธุ์ (เลข 6)
และบุคคลที่ตกหล่นจากการสำรวจในอดีต

คุณสมบัติ (ที่สำคัญ)

1. มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรไทยต่อเนื่องไม่น้อยกว่า 15 ปีนับถึงวันที่ยื่นคำขอ และได้รับการสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติ และมีชื่ออยู่ในเอกสารทะเบียนราษฎร
2. ไม่สามารถกลับประเทศต้นทางหรือไม่มีจุดเกาะเกี่ยวใดๆ กับประเทศต้นทาง
3. มีความประพฤติดี

2. เด็กและบุคคลที่เรียนในสถานศึกษา

ไม่เกิดไทย/

<https://glsabay.com>

บุคคลไม่มีสถานะทางทะเบียน.(0-89)
และบุคคลที่ตกหล่นจากการสำรวจในอดีต

คุณสมบัติ (ที่สำคัญ)

1. มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรไทยต่อเนื่องไม่น้อยกว่า 15 ปีนับถึงวันที่ยื่นคำขอ และได้รับการสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติ และมีชื่ออยู่ในเอกสารทะเบียนราษฎร
2. กรณีสำเร็จการศึกษาชั้นต่ำกว่าระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย ต้องมีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรไทยต่อเนื่องไม่น้อยกว่า 10 ปีนับถึงวันที่ยื่นคำขอ
3. มีความประพฤติดี

3. บุคคลไร้รากเหง้า

ไม่เกิดไทย

<https://glsabay.com>

บุคคลไม่มีสถานะทางทะเบียน.(0-89)
และบุคคลที่ตกหล่นจากการสำรวจในอดีต

คุณสมบัติ (ที่สำคัญ)

1. มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรไทยต่อเนื่องไม่น้อยกว่า 15 ปีนับถึงวันที่ยื่นคำขอ และได้รับการสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติ และมีชื่ออยู่ในเอกสารทะเบียนราษฎร
2. มีหนังสือรับรองความเป็นคนไร้รากเหง้าจากหน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรเอกชนที่จดทะเบียนตามกฎหมายหรือสถานสงเคราะห์ที่ได้รับอนุญาตจากกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
3. มีความประพฤติดี

4. บุคคลผู้ทำคุณประโยชน์

ไม่เกิดไทย

<https://glsabay.com>

บุคคลไม่มีสถานะทางทะเบียน.(0-89)
และบุคคลที่ตกหล่นจากการสำรวจในอดีต

คุณสมบัติ (ที่สำคัญ)

1. มีภูมิลำเนาและอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรไทยต่อเนื่องไม่น้อยกว่า 15 ปี และได้รับการสำรวจจัดทำทะเบียนประวัติ และมีชื่ออยู่ในเอกสารทะเบียนราษฎร
2. มีหนังสือรับรองการทำคุณประโยชน์ระดับกรมหรือเทียบเท่า
3. มีความประพฤติดี

การพัฒนาสถานะ

บุคคลไม่มีสถานะทาง
ทะเบียน (19/2,
38 พรรค2 จำนวน
77,079 ราย

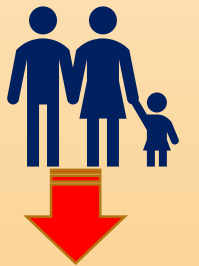
ผ่านการพิสูจน์ความเกี่ยว
พันท์ กับกลุ่มชาติพันธ์
19 กลุ่ม

มติ ครม.
26 มกราคม
2564

ไม่ผ่านการพิสูจน์ความเกี่ยว
พันท์ กับกลุ่มชาติพันธ์
19 กลุ่ม

เข้าสู่ช่องทางการ
พัฒนาสถานะ
ตามแนวทางกลุ่ม
ชาติพันธ์ 19 กลุ่ม

- จัดทำทะเบียน 5ปี
- ไม่เคยออกนอกไทย
- กลับประเทศต้นทางไม่ได้
- พูดและฟังภาษาไทยได้
- ความประพฤติดี
- จงรักภักดี/เลื่อมใส ปชต.

- สิทธิอาศัยโดยชอบ
- สิทธิรักษาพยาบาล
- สิทธิการทำงาน

ชนกลุ่มน้อยในไทย
จำนวน 479,715 ราย

- เป็นคนไร้รัฐไร้สัญชาติไม่ใช่คนไทย
- มีภูมิลำเนาเป็นหลักแหล่งอยู่ไทย เช่น ตั้งบ้านเรือน ประกอบอาชีพ มีครอบครัว
- ไม่มีเอกสารทะเบียนราษฎร/เลข ปชช.
- ไม่มีหลักฐานเป็นคนประเทศอื่น

เกิดไทย
128,884 ราย

สิทธิอาศัย
ม.17

เดินทางเข้าไทย
350,831 ราย

3 บุคคลไม่มีสถานะจัดทำทะเบียนประวัติ ตาม กม.ทะเบียนราษฎร (ม.19/2,ม.38 ว.2) (เลข 0 กลุ่ม 00) - 74,257 ราย

1 **สำรวจปี 2527-2542**
ชนกลุ่มน้อย (ท.ร.13)
(เลข 6 กลุ่ม 50-72)
(130,353 ราย)

2 **สำรวจปี 2548-2554**
ยุทธศาสตร์ฯ มติ 18 ม.ค.2548
ทะเบียนประวัติ
(เลข 0 กลุ่ม 89)
(220,478 ราย)

มติ ครม.
26 ม.ค.2564

ผ่านการพิสูจน์
ความสัมพันธ์

- จัดทำทะเบียนฯ 5 ปี
- ไม่เคยออกนอกไทย
- กลับประเทศต้นทางไม่ได้
- พูดและฟังภาษาไทยได้
- จงรักภักดีต่อมโนสำนึก ปชต.
- ความประพฤติดี

- สิทธิอาศัยโดยชอบ
- สิทธิรักษาพยาบาล
- สิทธิการทำงาน

ขอมีสัญชาติไทย
โดยการเกิด
(ม.23)

ขอมีสัญชาติไทย
โดยการเกิด
(ม.7 ทวิ ว.2)

ขอถือตาม
สามีคนไทย
(ม.9)

ขอแปลง
เป็นไทย
(ม.10)

กทม.=> ยื่นที่ เขต/สน.บพ.
ตจว.=> ยื่นที่ สนท.อ.

กทม.=> ยื่นที่ สน.บพ.
ตจว.=> ยื่นที่ สนท.อ.

- 1 เครื่องญาติ ชกน.ตคสำรวจ (เข้าไทย ภายใน 30 ก.ย.2542)
- 2 เด็กนักเรียน (เข้าไทย ภายใน 18 ม.ค.2548)
- 3 ไร้รากเหง้า (เข้าไทย ภายใน 18 ม.ค.2548)
- 4 ทำคุณประโยชน์ (เข้าไทย ภายใน 18 ม.ค.2548)

หมายเหตุ
ปีที่สำรวจ ครั้งสุดท้าย (ปี 2554 - 2565 = 11 ปี)
ปีที่เดินทางเข้าไทย ครั้งสุดท้าย (ปี 2542 - 2565 = 23 ปี)

การแก้ไขโดยกฎหมาย

พ.ร.บ. สัญชาติ ๒๕๐๘ แก้ไข
เพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) ๒๕๓๕

- เพิ่มชื่อในกรณีบิดามารดาเป็นคนไทย (หลักสายเลือด ๗(๑))
- กรณีชาวไทยภูเขา (หลักดินแดน ๗(๒))

พ.ร.บ. สัญชาติ (ฉบับที่ ๔)
พ.ศ. ๒๕๕๑

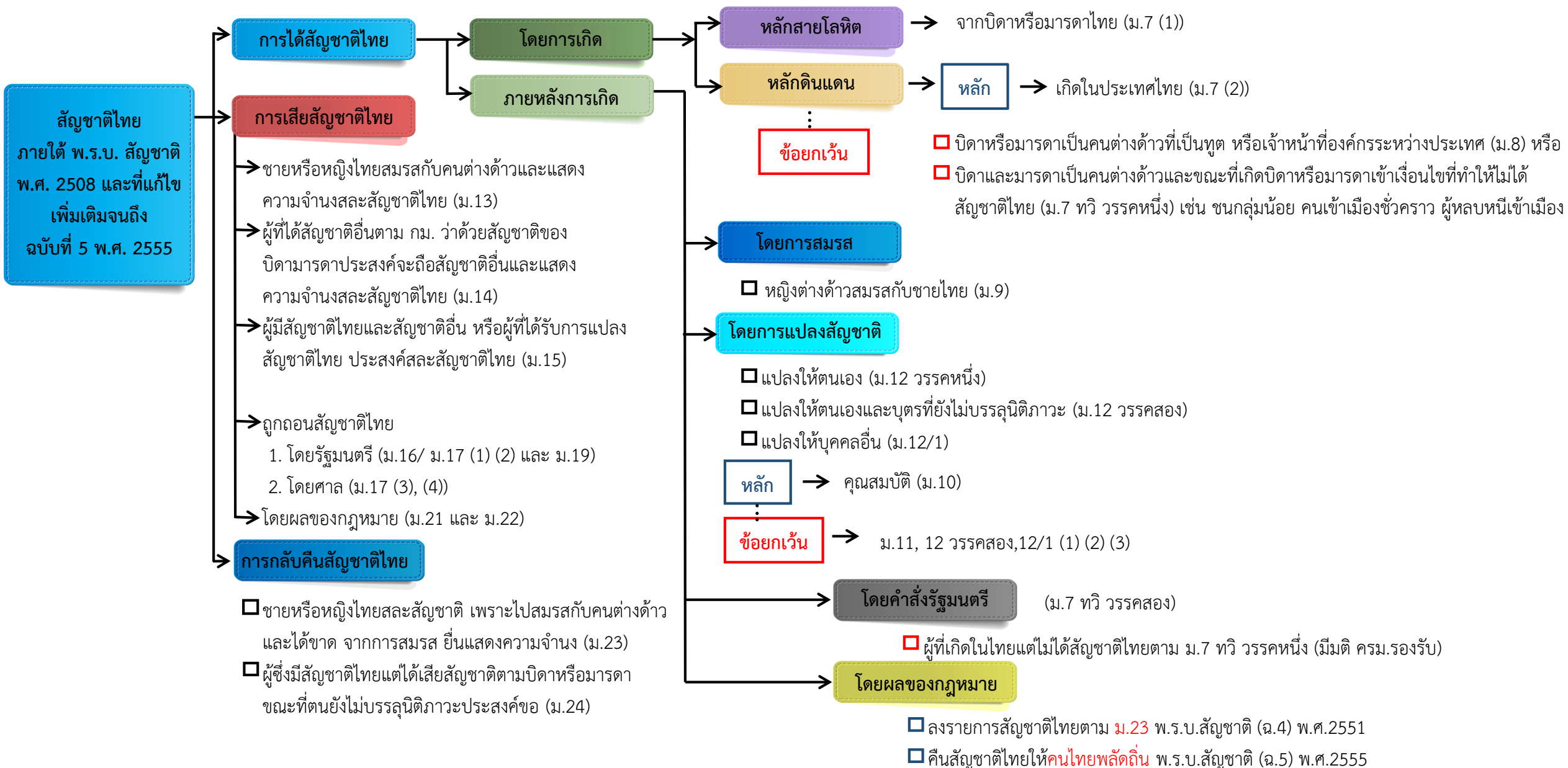
- ชนกลุ่มน้อย/ต่างด้าว เกิดก่อน ๒๖ ก.พ. ๒๕๓๕ และบุตรที่เกิดก่อน ๒๘ ก.พ. ๒๕๕๑ (มาตรา ๒๓)

พ.ร.บ. สัญชาติ (ฉบับที่ ๕)
พ.ศ. ๒๕๕๕

- ชนกลุ่มน้อยที่มีเชื้อสายไทย (ทางด้าน กัมพูชา และเมียนมา)

แผนผังแสดงการได้สัญชาติไทย การเสียสัญชาติไทย และการกลับคืนสัญชาติไทย ตาม พ.ร.บ. สัญชาติ พ.ศ.2508 และที่แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ 5 พ.ศ.2555

พระราชบัญญัติ

สัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘

และแก้ไข ฉบับที่ ๔ พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๗ บุคคลดังต่อไปนี้ย่อมได้สัญชาติไทยโดยการเกิด

(๑) ผู้เกิดโดยบิดาหรือมารดาเป็นผู้มีสัญชาติไทย ไม่ว่าจะเกิดในหรือนอกราชอาณาจักรไทย

(๒) ผู้เกิดในราชอาณาจักรไทย ยกเว้นบุคคลตามมาตรา ๗ ทวิ วรรคหนึ่ง

คำว่าบิดาตาม (๑) ให้หมายความรวมถึงผู้ซึ่งได้รับการพิสูจน์ว่าเป็นบิดาของผู้เกิดตามวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง แม้ผู้นั้นจะมีได้จดทะเบียนสมรสกับมารดาของผู้เกิด และมีได้จดทะเบียนรับรองผู้เกิดเป็นบุตรก็ตาม

พระราชบัญญัติ

สัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘

และแก้ไข ฉบับที่ ๔ พ.ศ. ๒๕๕๑

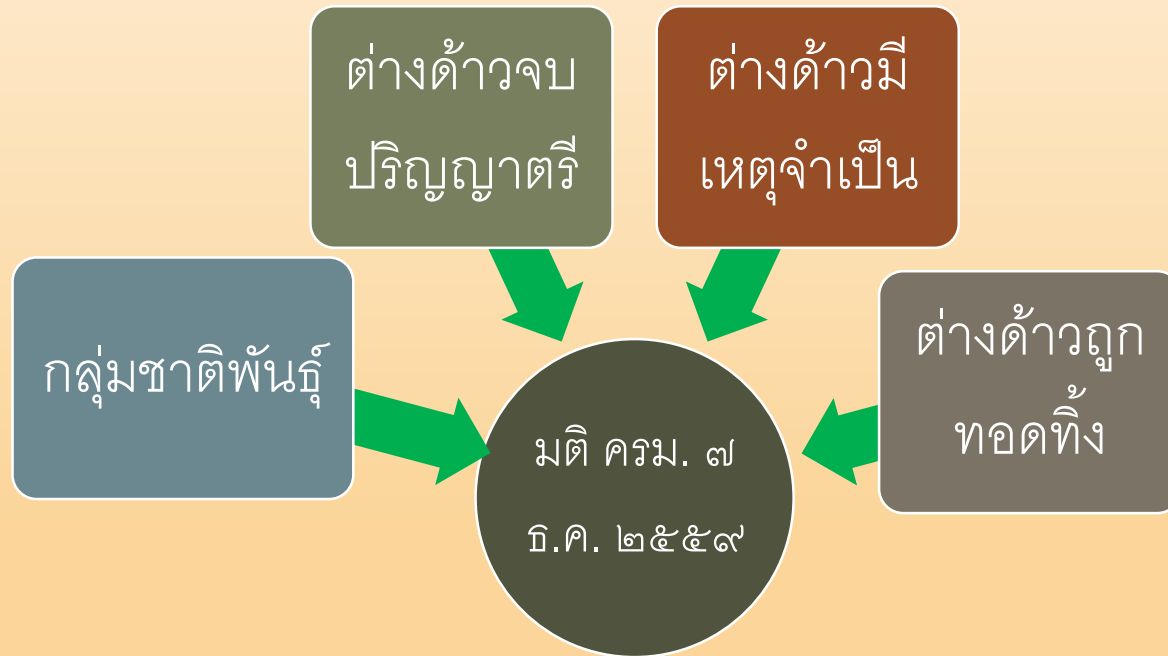
มาตรา 7 ทวิ ผู้เกิดในราชอาณาจักรไทย โดยมีบิดาและมารดาเป็น
คนต่างด้าว ย่อมไม่ได้สัญชาติไทย ถ้าในขณะที่เกิดบิดาตามกฎหมาย
หรือบิดาที่ไม่ได้สมรสกับมารดา หรือมารดาผู้นั้นเป็น

- (1) ผู้ที่ได้รับการผ่อนผันให้พักอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรไทย
เป็นกรณีพิเศษเฉพาะราย
- (2) ผู้ที่ได้รับอนุญาตให้เข้าอยู่ในราชอาณาจักรไทยเพียงชั่วคราวหรือ
- (3) ผู้ที่เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรไทยโดยไม่ได้รับอนุญาตตาม
กฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง

ในกรณีที่เห็นสมควร รัฐมนตรีจะพิจารณาและสั่งเฉพาะราย
หรือเป็นการทั่วไปให้บุคคลตามวรรคหนึ่งได้สัญชาติไทยก็ได้
ตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

การแก้ไขโดยนโยบายของรัฐ (อาศัยอำนาจตามมาตรา ๗ ทวิ
วรรคสอง พ.ร.บ. สัญชาติ ๒๕๐๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) ๒๕๕๑)

เป้าหมายตามมติ ครม. ๗ ธันวาคม ๕๕

๑. บุตรของชนกลุ่มน้อย/กลุ่มชาติพันธุ์
๒. บุตรของบุคคลตามยุทธศาสตร์ ๑๘ ม.ค. ๒๕๔๘ (กลุ่ม ๑) /ชาวมอว์แกน

บุตรของคนต่างด้าวอื่นๆ เช่น อยู่ชั่วคราว , อยู่มานานแต่ตกสำรวจ บุคคลไม่มีสถานะทางทะเบียน , บุคคลไร้รัฐ , บุคคลถูกทอดทิ้ง

ต้อง
เกิด
ไทย

กลุ่มชาติพันธุ์/ยุทธศาสตร์

- บิดา มารดามีชื่อในระบบทะเบียนและอยู่ต่อเนื่องไม่น้อยกว่า ๑๕ ปี
- มีหลักฐานการเกิด
- ไม่ปรากฏหลักฐานการมีและใช้สัญชาติอื่น
- พูดและฟังภาษาไทยได้/ความประพฤติดี /จงรักเลื่อมใส/ไม่เป็นภัยต่อความมั่นคง/ถ้าติดคุกพ้นโทษไม่น้อยกว่า ๕ ปี

กลุ่มต่างด้าวอื่น

- จบปริญญาตรีภายในประเทศ (ถ้าไม่จบต้องได้รับความเห็นชอบจาก รมว.มท.)
- มีหลักฐานการเกิด
- ไม่ปรากฏหลักฐานการมีและใช้สัญชาติอื่น
- พูดและฟังภาษาไทยได้/ความประพฤติดี /จงรักเลื่อมใส/ไม่เป็นภัยต่อความมั่นคง/ถ้าติดคุกพ้นโทษไม่น้อยกว่า ๕ ปี

หลักเกณฑ์การได้สัญชาติ

- กรณีเป็นเด็กกำพร้า
ต้องมีหนังสือรับรองจาก พม. อยู่ไทยไม่น้อยกว่าสิบปี (ไม่ต้องจบปริญญาตรี)
- กรณีทำคุณประโยชน์
มีมูลิำเนาต่อเนือง มีอาชีพสุจริตและมีหนังสือรับรองการทำคุณประโยชน์จากระดับกรม

หลักเกณฑ์นักเรียนนักศึกษาซึ่งบุตรต่างด้าวที่เกิดในประเทศไทยที่ไม่ใช่
บุตรชนกลุ่มน้อยหรือกลุ่มชาติพันธุ์ ขอสัญชาติกรณีไม่จบปริญญาตรี

1. มีบิดามารดาเป็นผู้มีสัญชาติไทยและอยู่ในไทยไม่น้อยกว่า 10 ปี
2. เป็นบุตรบุญธรรมของผู้มีสัญชาติไทยและอยู่ด้วยกันไม่น้อยกว่า 5 ปี
3. เป็นผู้ได้รับการคัดเลือก เป็นตัวแทน เข้าแข่งขันหรือประกวดผลงานในระดับนานาชาติ จากหน่วยงานราชการ หรือทำประโยชน์ให้แก่ประเทศ และอยู่ในไทยไม่น้อยกว่า 10 ปี
4. ทำคุณประโยชน์ หรือบิดามารดาเป็นผู้ทำคุณประโยชน์และอยู่ในไทยไม่น้อยกว่า 10 ปี
5. เป็นผู้ไม่สามารถกลับประเทศต้นทางได้โดยมีหนังสือปฏิเสธจากประเทศต้นทาง หรือมีข้อเท็จจริงที่ไม่อาจปฏิเสธได้ว่าผู้นั้นเป็นคนไร้รัฐไร้สัญชาติ

ร.ม.ว.มท มอบอำนาจให้ อปค.แล้ว

การกำหนดสถานะตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 7 ธันวาคม 2559

อายุไม่เกิน 18 ปี นายอำเภอ/ผอ.สน.บพ. อนุมัติ อายุ 18 ปีขึ้นไป ผวจ./อปค. อนุมัติ

รมว.มท. อนุมัติ

การขอลงรายการสัญชาติไทยตามระเบียบสำนักทะเบียนกลาง ว่าด้วยการพิจารณา
ลงรายการสถานะบุคคลในทะเบียนราษฎรให้แก่บุคคลบนพื้นที่สูง พ.ศ.2543

ระเบียบฯ

คุณสมบัติ

ชาวเขา 9 เผ่า, บุคคลบนพื้นที่สูง
ลูกพี่ลูกน้องหรือแม่ัว เมียนหรือเข้า/อ้วเมียน, อาข่าหรืออิก้อ, ลาหู่หรือมุเซอ, ลีซูหรือลีซอ, ลัวะหรือละเวือะ/ละว้า/ถิ่น/มัล/ปรีย, ขมุ, มลาบรีหรือคนตองเหลือง

อยู่ในเขตพื้นที่ 20 จังหวัด

- 1) กาญจนบุรี 2) กำแพงเพชร 3) เชียงใหม่
- 4) เชียงราย 5) ตาก 6) น่าน 7) ประจวบคีรีขันธ์
- 8) พะเยา 9) พิษณุโลก 10) เพชรบุรี
- 11) เพชรบูรณ์ 12) แพร่ 13) แม่ฮ่องสอน
- 14) ราชบุรี 15) เลย 16) ลำปาง 17) ลำพูน
- 18) สุโขทัย 19) สุพรรณบุรี 20) อุทัยธานี

เกิดไทย ก่อน 14 ธันวาคม 2515

ต้องมีบิดาหรือมารดา ปู่หรือย่าตาหรือยายเป็นชาวเขาตั้งเดิม/บุคคลบนพื้นที่สูงที่เกิดในประเทศไทยก่อนวันที่ 14 ธันวาคม 2515

หลักฐานและเอกสารในการยื่นคำขอ

- (1) เอกสารที่ได้จากการจัดทำทะเบียนประวัติต่าง ๆ ตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรและตามมติ ครม.
- (2) เอกสารต่าง ๆ ที่ทางราชการออกให้เพื่อรับรองสถานะบุคคลตามกฎหมาย เช่น ใบรับแจ้งการเกิด ใบรับรองการเกิด สูติบัตร เป็นต้น
*** หากเป็นผู้สูงอายุ (60 ปีขึ้นไป) ไม่สามารถดำเนินการออกหลักฐานการเกิดได้ ให้นำทะเบียนสอบปากคำพยานบุคคลที่น่าเชื่อถือ หรือใช้กระบวนการ ปชค.หมู่บ้าน หรือ คกก.หมู่บ้าน รับรองยืนยันว่า “เกิดไทย” แทนหลักฐานการเกิด
- (3) เอกสารอื่น ๆ ที่มีรายละเอียดสามารถเป็นข้อมูลในการพิสูจน์ข้อเท็จจริงอันทำให้ได้รับสัญชาติไทยได้
- (4) พยานบุคคลที่น่าเชื่อถือซึ่งสามารถให้การรับรองและยืนยันตัวตนบุคคลได้
- (5) รูปถ่าย จำนวน 1 รูป

สถานที่ยื่นคำขอ

ยื่นต่อ **นายทะเบียน** แห่งท้องที่ที่ผู้ขอมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน

- ผู้ขอ บรรลุนิติภาวะ ยื่นด้วยตนเอง
- ผู้ขอ ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ให้บิดา มารดา หรือ ผู้ปกครองยื่นคำขอแทน

ผู้พิจารณา/ผู้อนุมัติ

- **นายอำเภอ** เป็นผู้อนุมัติ
- เมื่อมีคำสั่งอนุมัติแล้วให้ส่งคำขอให้ สน.บพ. กำหนดเลขประจำตัวคนไทยให้แก่ผู้ขอ

(8-XXXX-84XXXX-XXX-X)

พระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๕๑

มาตรา ๒๓ บรรดาบุคคลที่เคยมีสัญชาติไทยเพราะเกิดในราชอาณาจักรไทยแต่ถูกถอนสัญชาติไทยตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕ ข้อ ๑ และผู้ที่เกิดในราชอาณาจักรไทยแต่ไม่ได้สัญชาติไทยตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๗ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕ ข้อ ๒ รวมถึงบุตรของบุคคลดังกล่าว ที่เกิดในราชอาณาจักรไทย ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและไม่ได้สัญชาติไทยตามมาตรา ๗ ทวิวรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ ซึ่งเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสัญชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ ถ้าบุคคลผู้นั้นอาศัยอยู่จริงในราชอาณาจักรไทยติดต่อกันโดยมีหลักฐานทางทะเบียนราษฎร และเป็นผู้มีความประพฤติดี หรือทำคุณประโยชน์ให้แก่สังคมหรือประเทศไทยให้ได้สัญชาติไทยตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เว้นแต่ผู้ซึ่งรัฐมนตรีมีคำสั่งอันมีผลให้เป็นผู้มีสัญชาติไทยแล้ว ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

คุณสมบัติ

เกิด

1.1 ก่อน 14 ธ.ค.2515/บิดามารดาเป็น
คนต่างด้าวเข้าอยู่ในไทยเป็นการชั่วคราวหรือ
ได้รับผ่อนผันให้อยู่ได้เป็นกรณีพิเศษหรือ
เข้าเมืองโดยมิชอบด้วยกฎหมาย
(เคยได้สัญชาติไทยมาก่อน แต่ถูกถอนสัญชาติ)

1.2 ระหว่างวันที่ 14 ธ.ค.2515-25 ก.พ.
2535 /บิดามารดาเป็นคนต่างด้าวเข้าอยู่ในไทย
เป็นการชั่วคราวหรือได้รับผ่อนผันให้อยู่ได้
เป็นกรณีพิเศษหรือเข้าเมืองโดยมิชอบด้วย
กฎหมาย *(ไม่เคยได้สัญชาติไทยมาก่อน)*

1.3 บุตรของ กลุ่มที่ 1.1 และ กลุ่มที่ 1.2
เกิดในไทยก่อน 28 ก.พ.2551

มีเอกสารการทะเบียนราษฎร
มีภูมิลำเนาอาศัยอยู่จริงในไทย
มีความประพฤติดีหรือทำ
คุณประโยชน์ให้แก่
สังคมหรือประเทศ

หลักฐานและเอกสารในการยื่นคำขอ

- (1) เอกสารทางทะเบียนราษฎร
- (2) เอกสารรับรองการเกิด (ที่แสดงว่าผู้ยื่น
เกิดในประเทศไทย)
- (3) เอกสารอื่นๆ (ถ้ามี) เช่น หลักฐานทางการ
ศึกษา หนังสือรับรองการทำคุณประโยชน์
ใบสำคัญถิ่นที่อยู่ หรือใบสำคัญประจำตัว
คนต่างด้าว
- (4) รูปถ่ายขนาด 2 นิ้ว จำนวน 1 รูป
- (5) พยานบุคคลที่น่าเชื่อถือที่สามารถให้การ
รับรองประวัติความเป็นมาและความประพฤติ
ของผู้ขอลงรายการสัญชาติไทย

ผู้พิจารณา/ผู้อนุมัติ

- นายอำเภอ/ผู้อำนวยการเขต แล้วแต่กรณี
เป็นผู้อนุมัติ
- เมื่อมีคำสั่งอนุมัติแล้วให้ส่งคำขอให้ สน.บพ.
กำหนดเลขประจำตัวคนไทยให้แก่ผู้ขอ

(8-XXXX-73XXXX-XXX-X)

23 สถานที่ยื่นคำขอ

ยื่นต่อ *นายทะเบียนอำเภอ หรือนายทะเบียนท้องถิ่น*
ณ สำนักทะเบียนแห่งท้องที่ที่ผู้ขอมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน

- ผู้ขอ อายุตั้งแต่ 15 ปี ขึ้นไป ยื่นด้วยตนเอง
- ผู้ขอ อายุต่ำกว่า 15 ปี ให้บิดา มารดา หรือ
ผู้ปกครองยื่นคำขอแทน

พระราชบัญญัติ สัญชาติ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.

๒๕๕๕

มาตรา ๓ ““คนไทยพลัดถิ่น” หมายความว่า ผู้ซึ่งมี **เชื้อสายไทยที่ต้องกลายเป็นคนในบังคับของประเทศอื่น** โดยเหตุอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงอาณาเขตของราชอาณาจักรไทยในอดีตซึ่งปัจจุบันผู้นั้นมิได้ถือสัญชาติของประเทศอื่น และได้**อพยพเข้ามาอยู่อาศัยในประเทศไทยเป็นระยะเวลาหนึ่ง** และมีวิถีชีวิตเป็นคนไทยโดยได้รับการ **สำรวจจัดทำทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร** ภายใต้หลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะรัฐมนตรีกำหนด หรือเป็นผู้ซึ่งมีลักษณะอื่นทำนองเดียวกันตามที่กำหนดในกฎกระทรวง”

คนไทยพลัดถิ่น

(รหัส 8 - XXXX - 90XXX - XX - X)

๑ เป็นผู้มีเชื้อสายไทยที่
ต้องกลายเป็น
คนในบังคับของ
ประเทศอื่น โดยเหตุ
อันเกิดจากการ
เปลี่ยนแปลงอาณา
เขตของประเทศไทย
ในอดีต

๒ ไม่ได้ถือ
สัญชาติ
ของ
ประเทศอื่น

๓ มีวิถีชีวิตเป็น
คนไทย และ

๔ ได้รับการจัดทำ
ทะเบียนประวัติ
ตามกฎหมาย
ทะเบียน ตามที่
กรม กำหนด

คนไทย พลาดถิ่น

(รหัส 8 - XXXX - 90XXX - XX - X)

กลุ่มที่ 1 คนไทยพลัดถิ่นที่ยังไม่มีสัญชาติไทย กลุ่มที่อพยพเข้ามาในประเทศไทยและได้รับการจัดทำทะเบียนคนไทยพลัดถิ่น ที่ยังมีชีวิตอยู่ สามารถยื่นคำขอพิสูจน์และรับรองความเป็นไทยพลัดถิ่น เพื่อให้ กกก. รับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่นพิจารณา

กลุ่มที่ 2 ลูกหลานคนกลุ่มที่ 1 คนกลุ่มนี้สามารถขอลงรายการสัญชาติไทยตามบิดาหรือมารดา ที่อยู่ในที่อยู่กลุ่มที่ 1 เมื่อบิดาหรือมารดาได้รับการรับรองความเป็นคนไทยพลัดถิ่นแล้ว

กลุ่มที่ 3 คนที่มีคุณสมบัติของไทยพลัดถิ่นที่ได้สัญชาติไทยไปแล้ว ก่อนวันที่ 22 มีนาคม 2555 ให้ยื่นขอแก้ไขสถานะการได้สัญชาติไทยโดยการเกิดได้

กลุ่มที่ 4 บุตรของคนกลุ่มที่ 3 ที่ยังไม่ได้ลงรายการสัญชาติไทย ให้ยื่นคำขอแก้ไขสถานะเป็นคนสัญชาติไทยโดยการเกิดได้

การขอแปลงสัญชาติเป็นไทย

คนต่างด้าวทั่วไป

ไม่มีความเกี่ยวข้องกับไทย

- คุณสมบัติ**
- บรรลุนิติภาวะ
  - มีความประพฤติดี
  - มีอาชีพเป็นหลักฐาน (รายได้ 80,000/เดือน, มีใบอนุญาตทำงาน, ภาษี 3 ปีก่อนยื่นฯ)
  - มีภูมิลำเนาในประเทศไทยไม่น้อยกว่า 5 ปี (มีใบสำคัญถิ่นที่อยู่, มีชื่ออยู่ใน ทร.14)
  - มีความรู้ภาษาไทย

มีความเกี่ยวข้องกับไทย

- เช่น มีภรรยาไทย, บุตรไทย, จบการศึกษาในไทย
- คุณสมบัติ**
- บรรลุนิติภาวะ
  - มีความประพฤติดี
  - มีอาชีพเป็นหลักฐาน (รายได้ 40,000/เดือน, มีใบอนุญาตทำงาน, ภาษี 3 ปีก่อนยื่นฯ)
  - มีชื่อในทะเบียนบ้าน (ทร.13 หรือ ทร.14)

คนต่างด้าวที่เป็นชนกลุ่มน้อย

ไม่มีความเกี่ยวข้องกับไทย

- คุณสมบัติ**
- บรรลุนิติภาวะ
  - มีความประพฤติดี
  - มีอาชีพเป็นหลักฐาน (รายได้ 25,000/เดือน (หากมีใบสำคัญถิ่นที่อยู่หรือใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว 10 ปีขึ้นไป รายได้ 15,000/เดือน) มีใบอนุญาตทำงาน, ภาษี 3 ปีก่อนยื่นฯ)
  - มีภูมิลำเนาในประเทศไทยไม่น้อยกว่า 5 ปี (มีใบสำคัญถิ่นที่อยู่, มีชื่ออยู่ใน ทร.14)
  - มีความรู้ภาษาไทย

มีความเกี่ยวข้องกับไทย

- เช่น มีภรรยาไทย, บุตรไทย, จบการศึกษาในไทย
- คุณสมบัติ**
- บรรลุนิติภาวะ
  - มีความประพฤติดี
  - มีอาชีพเป็นหลักฐาน (รายได้ 15,000/เดือน, มีใบอนุญาตทำงาน, ภาษี 3 ปีก่อนยื่นฯ)
  - มีชื่อในทะเบียนบ้าน (ทร.13 หรือ ทร.14)

ผู้สูงอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป

- คุณสมบัติ**
- มีความประพฤติดี (มีพยานรับรอง > 3 คน)
  - มีอาชีพเป็นหลักฐาน (อาชีพที่ผู้สูงอายุสามารถทำได้ (นอ./ผอ.เขต รับรอง))
  - มีภูมิลำเนาในประเทศไทย ไม่น้อยกว่า 5 ปี (มีใบสำคัญถิ่นที่อยู่, มีชื่ออยู่ใน ทร.14)
  - พูดและฟังภาษาไทย/ภาษาถิ่น เข้าใจได้

ยื่นคำขอฯ - ที่ ตำรวจสันติบาล (ภูมิลำเนาในกรุงเทพฯ)
- ตำรวจภูธรจังหวัด (ภูมิลำเนาต่างจังหวัด)

ยื่นคำขอฯ - สำนักบริหารการทะเบียน (ภูมิลำเนาในกรุงเทพฯ)
- สำนักทะเบียนอำเภอ (ภูมิลำเนา)

1 - ประชุม คณะทำงานระดับจังหวัด / คณะอนุกรรมการฯ / คณะกรรมการฯ

2 รว. ลงนามเห็นชอบ เพื่อส่งไปขอพระบรมราชานุญาต

3 เมื่อมีพระบรมราชานุญาตแล้ว จึงปฏิบัติตามตน

4 รว.มท. ลงนามในประกาศการได้สัญชาติไทย

5 ส่งประกาศราชกิจจานุเบกษา

6 รับหนังสือสำคัญการแปลง และเพิ่มชื่อเป็นบุคคลสัญชาติไทย

การขอถือสัญชาติไทยตามสามี (มาตรา 9)

คนต่างด้าวทั่วไป

คุณสมบัติ

- จดทะเบียนสมรสกับบุคคลสัญชาติไทย (กรณีมีบุตร 1 ปี, ไม่มีบุตร 3 ปี)
- มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน (ทร.13 หรือ ทร.14)
- **สามี มีรายได้ 20,000 บาท/เดือน** แสดงหลักฐานภาษี 1 ปี ก่อนยื่นฯ (หากสามีมีรายได้ไม่ถึงสามารถนำรายได้ของภรรยา มารวมได้ มีใบอนุญาตทำงานถูกต้อง)
- มีความประพฤติดี (ตรวจสอบประวัติ อาชญากรรม, ยาเสพติด, ความมั่นคง, การเมือง)

ยื่นคำขอฯ - ที่ ตำรวจสันติบาล (ภูมิลำเนาในกรุงเทพฯ)
- ตำรวจภูธรจังหวัด (ภูมิลำเนาต่างจังหวัด)

1

ผ่านการพิจารณา คณะทำงานระดับจังหวัด, คณะอนุกรรมการ, คณะกรรมการกลั่นกรองฯ

2

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยลงนามในประกาศการได้สัญชาติไทย

3

ประกาศราชกิจจานุเบกษา

3

ผู้ขอมีสัญชาติไทย ไปดำเนินการเพิ่มชื่อเป็นบุคคลสัญชาติไทย ณ สำนักทะเบียนที่มีภูมิลำเนา

คนต่างด้าวที่เป็นชนกลุ่มน้อย

คุณสมบัติ

- จดทะเบียนสมรสกับบุคคลสัญชาติไทย (กรณีมีบุตร 1 ปี, ไม่มีบุตร 3 ปี)
- มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน (ทร.13 หรือ ทร.14)
- **สามี มีรายได้ 10,000 บาท/เดือน** แสดงหลักฐานภาษี 1 ปี ก่อนยื่นฯ (หากสามีมีรายได้ไม่ถึงสามารถนำรายได้ของภรรยา มารวมได้ มีใบอนุญาตทำงานถูกต้อง)
- มีความประพฤติดี (ตรวจสอบประวัติ อาชญากรรม, ยาเสพติด, ความมั่นคง, การเมือง)

ยื่นคำขอฯ - สำนักบริหารการทะเบียน (มีภูมิลำเนาในกรุงเทพฯ)
- อำเภอ (ภูมิลำเนาต่างจังหวัด)

1

ผ่านการพิจารณา คณะทำงานระดับจังหวัด, คณะอนุกรรมการ, คณะกรรมการกลั่นกรองฯ

2

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยลงนามในประกาศการได้สัญชาติไทย

3

ประกาศราชกิจจานุเบกษา

3

ผู้ขอมีสัญชาติไทย ไปดำเนินการเพิ่มชื่อเป็นบุคคลสัญชาติไทย ณ สำนักทะเบียนที่มีภูมิลำเนา

การแก้ไขโดยกฎหมาย

พ.ร.บ.สัญชาติ ๒๕๐๘

- ชนกลุ่มน้อยที่อพยพเข้าประเทศ
(มาตรา ๑๐,๑๑ ,๑๒ การแปลง)

พ.ร.บ.ทะเบียนราษฎร

(ฉบับที่ ๓) ๒๕๖๒

- กรณีไม่สามารถพิสูจน์สถานการณเกิดและสัญชาติได้ ถ้ามีหลักฐานว่าได้อาศัยอยู่ในราชอาณาจักรอย่างต่อเนื่องเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี ให้มีสิทธิยื่นคำร้องขอมีสัญชาติไทยได้

การแก้ไขปัญหาสถานะบุคคลและสัญชาติกรณีเด็กและบุคคลไร้รากเหง้า

(มท ๐๓๐๙/ว ๑๑๖๘๒ ลว ๘ พ.ค. ๒๕๖๒)

เด็กเกิดในประเทศไทย

- ถูกทอดทิ้งในสถานพยาบาล
- ถูกพบในที่ต่างๆ ไม่ใช่บริเวณชายแดน

เด็กเกิดต่างประเทศ

- **เข้ามา** และถูกทอดทิ้งในวัยเยาว์
- **เข้ามา** และพลัดหลงจากบิดามารดา

เด็กไม่อาจพิสูจน์สถานะการเกิด

- เด็กเร่ร่อน พลัดหลง ไม่สามารถสืบหาข้อมูล ที่แท้จริง หรือข้อมูลทางทะเบียนได้
- โยกย้ายถิ่นฐานบ่อยครั้งไม่รู้สถานการณเกิดของตนเอง
- ถูกลักพาตัวไปเป็นเวลานาน ติดตามหาบิดา มารดา ไม่พบ

เด็กเกิดในประเทศไทย

ไม่ทราบบิดา มารดา แต่สันนิษฐานว่าไม่ใช่ต่างด้าว

- ถ้าไม่มีเลข ๑๓ หลัก ให้ยื่นขอแจ้งการเกิด เพิ่มชื่อ ใน ท.ร. ๑๔ ตามมาตรา ๗(๒) พ.ร.บ. สัญชาติ
- ถ้ามีเลข ๑๓ หลักแล้ว ให้ยื่นขอเปลี่ยนแปลง สถานะ เป็นผู้ที่มีสัญชาติไทยตามมาตรา ๗(๒) พ.ร.บ. สัญชาติ ถ้าไม่มีสูติบัตร ให้ขอ ท.ร. ๒๐/๑

ปรากฏข้อมูล บิดา มารดา เป็นต่างด้าว

- ถ้าไม่มีเลข ๑๓ หลัก ให้ยื่นขอแจ้งการเกิด ใน สถานะคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย/ไม่มีสถานะทาง ทะเบียน ขึ้นอยู่กับบิดา มารดา
- ยื่นคำขอมีสัญชาติ ตาม มาตรา ๒๓ หรือ ๗ ทวิ พ.ร.บ.สัญชาติ แล้วแต่คุณสมบัติ
- ถ้ามีเลข ๑๓ หลักแล้ว ให้ยื่นขอ ท.ร. ๒๐/๑
- ยื่นคำขอมีสัญชาติ ตาม มาตรา ๒๓ หรือ ๗ ทวิ พ.ร.บ.สัญชาติ แล้วแต่คุณสมบัติ

เด็กเกิดต่างประเทศ

ไม่มีเลข ๑๓ หลัก

- ยื่นคำร้องทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน ตามมาตรา ๓๘ วรรคสอง และขอมีบัตร
- ขอถิ่นที่อยู่ และขอแปลงสัญชาติ ตามมาตรา ๑๐, ๑๑, ๑๒ พ.ร.บ. สัญชาติแล้วแต่กรณี (ยังไม่มี มติ ครม.)

มีเลข ๑๓ หลักแล้ว

- เป็นกลุ่มคนที่ได้รับการสำรวจ ตามยุทธศาสตร์ แล้ว (๑๘ ม.ค. ๒๕๔๘) ได้สถานะเป็นคนเข้าเมืองโดยชอบแล้ว
- ขอถิ่นที่อยู่ และขอแปลงสัญชาติ ตามมาตรา ๑๐, ๑๑, ๑๒ พ.ร.บ. สัญชาติแล้วแต่กรณี (ยังไม่มี มติ ครม.)

เด็กไม่อาจพิสูจน์สถานะการเกิด

ยังไม่แจ้งเกิดและไม่มีเลข ๑๓ หลัก

- แจ้งการเกิดตามมาตรา ๑๙/๑ หรือมาตรา ๑๙/๓ พ.ร.บ. ทะเบียนราษฎร แล้วแต่กรณี **แล้วพิสูจน์ไม่ได้**
- จัดทำทะเบียนประวัติบุคคลไม่มีสถานะทางทะเบียน (๐ กลุ่ม ๐๐)
- อาศัยอยู่ในประเทศไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี มีหนังสือรับรองเป็นคนไร้ รากเหง้า พยานบุคคลรับรอง ๓ คน รับรองความประพฤติ และ ถิ่นที่อยู่
- ยื่นคำร้องขอมีสัญชาติ ตามมาตรา ๑๙/๒ พ.ร.บ. ทะเบียน ราษฎร

ถ้ามีเลข ๑๓ หลัก

- อาศัยอยู่ในประเทศไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี มีหนังสือรับรองเป็นคนไร้ รากเหง้า พยานบุคคลรับรอง ๓ คน รับรองความประพฤติ และ ถิ่นที่อยู่
- ยื่นคำร้องขอมีสัญชาติ ตามมาตรา ๑๙/๒ พ.ร.บ. ทะเบียน ราษฎร

หลักเกณฑ์การพิสูจน์สถานะการเกิดและสัญชาติ และ กำหนดสิทธิในการยื่นคำร้องขอมีสัญชาติไทย ตาม พ.ร.บ.ทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๓) ๒๕๖๒

ไม่อาจพิสูจน์สถานะการเกิดและสัญชาติได้ ภายใน ๙๐ วัน

- จัดทำทะเบียนประวัติ
- ออกเอกสารแสดงตน
- มีอายุครบ ๕ ปีแล้ว ออกบัตรประจำตัวให้แทน

สิทธิยื่นคำร้องขอมีสัญชาติไทย

- อยู่ในราชอาณาจักรอย่างต่อเนื่อง เป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี
- มีคุณสมบัติอื่นตามที่ รว.มท. กำหนด
- ให้ รว.มท. ประกาศ*ให้ผู้นั้นมีสัญชาติไทยทั้งนี้ ภายใน ๑๒๐ วัน

คุณสมบัติอื่นตามที่ รว.มท. กำหนด

- เด็กไร้เดียงสา เร่ร่อน ไม่ปรากฏบิดามารดา ไม่สามารถตามหาบิดา มารดา ญาติร่วมสายโลหิตทางบิดา มารดา
- ไม่สามารถแจ้งเกิด หรือขอหนังสือรับรองการเกิด
- ได้รับการจัดทำทะเบียนราษฎรและมีเอกสารแสดงตนมีหนังสือรับรองความเป็นคนไร้รากเหง้า
- ประพฤติดี พุฒและฟังภาษาไทยเข้าใจดี จงรักภักดี

กฎกระทรวง

กำหนดฐานะและเงื่อนไขการอยู่ในราชอาณาจักรไทยของผู้เกิดใน
ราชอาณาจักรไทยซึ่งไม่ได้สัญชาติไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

ให้มีฐานะการ
อาศัย
เช่นเดียวกับบิดา
หรือมารดา
เว้นแต่

- บิดามารดา เป็นผู้หลบหนีเข้า
เมืองให้อาศัยอยู่เป็นกรณีพิเศษ
เพื่อรอส่งกลับไปพร้อมบิดาหรือ
มารดา

กรณีฐานะการ
อาศัยของบิดา
และมารดาสิ้นสุด

- ให้ผู้เกิดซึ่งไม่ได้สัญชาติไทย
ฐานะการอาศัยสิ้นสุดลงด้วย
เว้นแต่

- เด็กกำพร้า ที่ พม. รับรอง ให้
อาศัยอยู่เป็นกรณีพิเศษ

- อายุไม่น้อยกว่า ๑๘ ปี หรือ
บรรลุนิติภาวะโดยการสมรส

อาจถูกเพิกถอนฐานะการอาศัยได้
ถ้ากระทำการเป็นภัยต่อความ
มั่นคง หรือขัดต่อความสงบ
เรียบร้อยและศีลธรรมอันดี

- มีผู้ปกครอง สามัญ ภรรยา บุตร
เป็นผู้มีสัญชาติไทย
- มีภูมิลำเนาต่อเนือง
- อยู่ระหว่างการศึกษา
- ทำคุณประโยชน์ตามที่ รพว.มท
ประกาศ (ลว. ๖ ตค. ๖๐)

- ไม่สามารถเดินทางกลับ
ประเทศต้นทางได้ ตามที่ รพว.
มท.ประกาศ (ลว. ๖ ตค. ๖๐)

การตรวจสอบ

- รายการซ้ำซ้อน
- กลุ่มเป้าหมาย
- ฝ่าฝืน ประกาศ
- ทุจริต
- ขั้นตอนไม่ครบ

การสอบสวน รวบรวม

- รายละเอียดครบถ้วน
- กลุ่มบุคคลเดียวกันอย่างน้อยสามคน หรือบุคคลที่น่าเชื่อถือแทน
- การกระทำผิดกฎหมาย
- แบบ **89** ถ้าหายแจ้งความ
- ถ้าทุจริต ต้องนายอำเภอ

การขอคืน
รายการทาง
ทะเบียน
ราษฎร

ที่มท 0309.1 / ว 25 ลว 1 มิ.ย.

สิทธิอาศัยใน
ราชอาณาจักร
สิ้นสุด

ประกาศ มท. เรื่อง การกำหนดเขตพื้นที่ควบคุมและ
การอนุญาตให้คนต่างด้าวบางจำพวกที่เข้ามาอยู่ใน
ราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวออกนอกเขตพื้นที่

ควบคุม ลว ๑๕ มิ.ย. ๒๕๕๙

- ได้รับโทษจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุด
เว้นโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- เดินทางไปนอกราชอาณาจักรโดยไม่ได้
รับอนุญาตตามที่กฎหมายกำหนด
(ทั้งนี้ ตั้งแต่ ๑ ก.ย. ๒๕๕๙)

มท ๐๓๐๙.๑/ว ๓๘๐ ลว ๙พ.ย.
๒๕๖๑ เรื่องการอนุมัติหลักการ
เพื่อขอเปลี่ยนกลุ่มผู้มีเชื้อสาย
ไทยของชนกลุ่มน้อย

ชนกลุ่มน้อย	เลขจัดกลุ่ม
ผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่า	๖-XXXX-๕๔XXX-X-XX-X
ผู้หลบหนีเข้าเมืองจากพม่า (มีถิ่นที่อยู่ถาวร)	๖-XXXX-๕๕XXX-X-XX-X
ผู้หลบหนีเข้าเมืองจากพม่า (ใช้แรงงานกับนายจ้าง)	๖-XXXX-๕๖XXX-X-XX-X
ผู้หลบหนีเข้าเมืองจากกัมพูชา	๖-XXXX-๖๕XXX-X-XX-X
บุคคลบนพื้นที่สูง (เฉพาะ จว.ตาก, ประจวบคีรีขันธ์, ชุมพร, และระนอง)	๖-XXXX-๕๐XXX-X-XX-X

หลักเกณฑ์การเปลี่ยนกลุ่มเชื้อสายไทย

1. สอบสวนเจ้าของรายการ และบิดา มารดา ญาติ พี่น้องที่มีเอกสารหลักฐานทางทะเบียนเป็นคนไทย โดยการเกิด ที่มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในประเทศไทยหรือมีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในดินแดนที่เคยเป็นของประเทศ หรือเคยเป็นชนกลุ่มน้อยที่มีเชื้อสายไทย ที่ผู้ยื่นคำขออ้างอิงความเกี่ยวพัน และพยานบุคคลที่เป็นคนไทยหรือชนกลุ่มน้อยเชื้อสายไทย อย่างน้อย สามคน
2. สรุปลงความเห็นให้นายทะเบียนอำเภอ หรือนายทะเบียนท้องถิ่น เป็นผู้พิจารณา หากมีความจำเป็น อาจส่งเรื่องให้ กม. หรือคณะกรรมการชุมชนพิจารณาให้การรับรองอีกทางหนึ่งก็ได้
3. แจ้งสำนักทะเบียนกลาง
4. เมื่อ สนท.ได้รับแจ้งจาก สำนักทะเบียนกลางแล้ว ให้บันทึกคำว่า “กลุ่มเชื้อสายไทย” อยู่ในวงเล็บ ต่อท้ายรายการสัญชาติที่แก้ไข อาทิ เมียนมา (กลุ่มเชื้อสายไทย) ให้บันทึกเขตที่คำร้องที่นายทะเบียนอนุมัติให้แก้ไขและบันทึกเพิ่มเติมว่า “ได้รับอนุมัติให้เปลี่ยนกลุ่มเชื้อสายไทย” แล้วจัดเก็บ(scan)

ความบกพร่องในการขอลงรายการสัญชาติ

ความเข้าใจในกฎหมาย	<ul style="list-style-type: none"> • บรจุใหม่ • ไม่เคยทำงานด้านนี้
หลักฐานประกอบ	<ul style="list-style-type: none"> • ทะเบียนประวัติ • หลักฐานการเกิด
พยานบุคคล	<ul style="list-style-type: none"> • จำนวนพยานบุคคล • ความน่าเชื่อถือ
อื่นๆ	<ul style="list-style-type: none"> • การถูกจำหน่าย • รายการบุคคลอยู่ต่างสำนักทะเบียน • นายอำเภอ นายทะเบียนลงนามไม่ครบถ้วน

Thank You !

โทร 0-2791-7325-6